

[Socialministeren.]

ville være muligt at give de åndssvage, der opholder sig på åndssvageanstalter, flere lommepege. Jeg lovede at besvare spørgsmålet ved tredje behandling.

Jeg skal da sige, at der i de seneste finansår er anvendt i alt 400 000 kr. årlig til udbetaling af lommepege til de på åndssvageanstalter anbragte ca. 8 000 patienter, heraf ca. 3 500 anbragt under Østifternes Åndssvageanstalt, resten på de jyske åndssvageanstalter.

De beløb, der er til rådighed for de enkelte anstalter, fordeles af anstaltens ledelse med noget varierende beløb under hensyntagen til patienternes tilstand og øvrige forhold. Gennemsnitlig udbetales der 5 kr. månedlig pr. voksen patient, men beløbene ydes ofte i de enkelte tilfælde med væsentlig større beløb i form af arbejdsudsør.

Når man imidlertid skal bedømme lommepengenes størrelse, bør det tages i betragtning, at anstaltsanbragte åndssvage ikke er i stand til at administrere beløb af blot nogen betydning. Der må også tages hensyn til, at patienterne får noget tobak og andre småfornødenheder af anstalten, ofte på den måde, at en vis del af lommepengene administreres af anstalten for patienterne. Herudover etablerer anstalterne forskellig underholdning for at glæde patienterne, idet der på driftsbudgettet er en konto til patienternes adspredelse. De på denne konto bevilgede beløb anvendes f. eks. til biografforestillinger o. lign. for patienterne. Endvidere er der i de sidste år på en række anstalter anskaffet fjernsynsapparater til patienternes underholdning.

Jeg kan være enig med det ærede medlem i, at det er meget beskedne beløb, der ydes i lommepege. Beløbene er også mindre end dem, der ydes på andre områder af særforsorgen, men det står i forbindelse med de særlige forhold, der gør sig gældende for åndssvage. Selv en mindre forhøjelse af beløbene vil med det store antal patienter, der er tale om, medføre en betydelig årlig merudgift for statskassen. I øvrigt er spørgsmålet om de retningslinjer, der bør følges ved fastsættelse af lommepege for patienter på åndssvageanstalterne, et af de punkter, der er op-

taget til behandling i det nedsatte udvalg, der arbejder med åndssvageforsorgens problemer. Som tidligere nævnt her i tinget venter udvalget at kunne afgive betænkning i løbet af et halvt års tid.

Må jeg ikke have lov til nu, da jeg har ordet, at give en kort redegørelse vedrørende åndssvageforsorgens plejeforhold. I samarbejde med sundhedsstyrelsen og åndssvageudvalget er der foretaget en opgørelse over åndssvageforsorgens plejeforhold, d. v. s. en undersøgelse af, hvor mange pladser forsorgen mangler og yderligere vil komme til at mangle i den tid, der nødvendigvis vil medgå til udbygning af forsorgen. Idet man regner med, at udbygningen vil kunne foretages over en 5-årig periode, har man opgjort det forventede antal af manglende pladser pr. 1. april 1963. Resultatet heraf foreligger nu og viser, at en forsvarlig udbygning af forsorgen vil kræve fremskaffelse af yderligere 3 250 institutionspladser. Hertil kommer så et behov for skoler og andre eksterne institutioner.

Dette underskud med hensyn til institutionspladserne kan fjernes ved fremskaffelse af yderligere pladser på de bestående institutioner, ved overtagelse af bestående private institutioner, der for tiden anvendes til åndssvageforsorgen, ved overtagelse af andre bestående institutioner, tuberkulose-sanatorier f. eks., samt endelig ved nybyggeri. Undersøgelsen viser, at der ved moderniseringen af de bestående institutioner kan fremskaffes 1 063 pladser. Omkostningerne i forbindelse hermed anslås til 68,7 mill. kr. Ved overtagelse af private institutioner og istandsættelse af disse vil der kunne fremskaffes 300 pladser. Omkostningerne herved anslås til 3 mill. kr. Tilbage bliver så et behov for ca. 1 900 pladser, der må dækkes ved overtagelse af andre institutioner, og her kommer tuberkulosesanatorierne i allerførste række, samt ved nybyggeri.

Forudsættes alle disse pladser skaffet ved nybyggeri, må der ud fra erfaringerne fra etablering af plejehjem under sindssygervæsenet regnes med en udgift af 35 000 kr. pr. plads eller i alt 66,5 mill. kr. Ved i et vist omfang at overtage tuberkulosesanatorier i stedet for at bygge vil dette beløb dog kunne reduceres noget. Udgifterne ved